

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار

دوره چهاردهم، شماره پنجم و شش، پائیز ۱۴۰۲

نوع مقاله: علمی پژوهشی

صفحات: ۲۶۳-۲۴۰

طراحی و ارائه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر معامله‌های الگوریتمی در بازار سرمایه ایران

عباس صالحی‌فرد^۱

همیدرضا کردلوئی^۲

مهندی ابراهیمی‌مقدم^۳

شادی شاهوردیانی^۴

چکیده

معامله‌های الگوریتمی در بازارهای جهانی سهم مهمی را در اختیار دارد. همچنین این نوع معامله‌ها در بازارهای مالی و سرمایه داخل کشور نیز در حال ظهور می‌باشد. در همین راستا در این پژوهش نسبت به طراحی و ارائه تعدادی از الگوریتم‌ها و استراتژی‌های معاملاتی و پیاده‌سازی و خروجی گرفتن پنج عدد از مهمترین این استراتژی‌ها با استفاده از زبان برنامه‌نویسی پایتون و مقایسه سوددهی آن‌ها اقدام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته در بازار سرمایه ایران می‌باشد و روش نمونه‌گیری، انتخاب سهام از شاخص ۳۰ شرکت بزرگ در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر گردآوری اطلاعات، پیمایشی و مقطعي و از نظر موضوع، ميداني و از نظر زمان در زمرة تحقیق‌های گذشته‌نگر می‌باشد. نتیجه‌ها نشان می‌دهند از استراتژی معاملاتی متفاوت در معامله‌های الگوریتمی جهت استفاده بهینه و مقایسه و کسب سوداز سهام معامله شده در آینده بازار سرمایه ایران استفاده کرد. در پژوهش حاضر پنج نوع برسی و بر روى یکی از نمادهای بازار بورس اوراق بهادار تهران (فارس) پیاده‌سازی می‌گردد. یکی از کاربردی‌ترین استراتژی‌ها، دنباله‌روی روند بوده که مورد استقبال معامله‌گرها می‌باشد.

کلمات کلیدی

معامله‌های الگوریتمی، معامله‌های خودکار، استراتژی‌های معاملاتی، بازار سرمایه، الگوریتم‌های معاملاتی، پایتون

۱- گروه مدیریت مالی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. salehifarda@yahoo.com

۲- گروه مدیریت مالی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مستول) hamidreza.kordlouie@gmail.com

۳- گروه حسابداری، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. m.ebrahimi@qodsiau.ac.ir

۴- گروه مدیریت مالی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. sh.shahverdian@qodsiau.ac.ir

طراحی وارائه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی‌فرد، کردلوئی، ابراهیمی، شاهوردیانی

مقدمه

بازارهای مالی و سرمایه در سال‌های اخیر و به موازات رشد روز افزونی که در حوزه فناوری‌های اطلاعات رخ داده؛ همواره دست خوش تغییرهای فراوانی در ارائه راهکارهای متنوع سرمایه‌گذاری و دستیابی به سود افزونتربوده است و با الکترونیکی‌شدن روش‌های معاملاتی؛ بکارگیری آن‌چه که امروز به «معامله‌های الگوریتمی» شهرت دارد؛ بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. معامله‌های الگوریتمی، انجام معامله‌ها با بکارگیری رایانه می‌باشد که چگونگی پیاده سازی آن به وسیله الگوریتم‌ها هدایت می‌گردد. [۴]

با توجه به اینکه بازار سرمایه به شدت در حال تغییراست و نرخ معامله‌ها می‌تواند تا صدها میلیون در ثانیه افزایش یابد و همچنین با توجه به عدم وجود استراتژی‌های معاملاتی ریسک معامله‌ها افزایش می‌یابد، اجرای استراتژی‌های مناسب در معامله‌های الگوریتمی به صورت کاملاً خودکار و استفاده از تکنیک‌های به روز و هوشمند برای انجام معامله‌ها به امری اجتناب‌ناپذیر تبدیل شده است.

حال در این پژوهش با توجه به روند روبرو شده استفاده از ابزارهای الکترونیکی و پیشرفت تکنولوژی در بازارهای مالی و تمایل معامله‌گران به انجام معامله‌های خودکار، معامله‌های الگوریتمی یکی از موضوع‌های قابل توجه در پژوهش‌های امروز است. هدف از پژوهش حاضر نیز پیاده‌سازی برخی از استراتژی‌های محبوب در معامله‌های الگوریتمی به همراه معرفی معامله‌های الگوریتمی، استراتژی‌های آن می‌باشد.

معامله‌های الگوریتمی با بررسی جنبه‌های مختلف و استفاده از تجهیزات و رایانه‌های قدرتمند نسبت به انجام و توصیه معامله‌ها اقدام نموده است و چگونگی انجام این معامله‌ها بوسیله یک یا چندین الگوریتم کنترل می‌شود. هر الگوریتم می‌تواند از استراتژی مشخصی پیروی کند. در این پژوهش سعی بر معرفی تعدادی از الگوریتم‌ها و استراتژی‌های معاملاتی شده و نسبت به پیاده‌سازی و خروجی گرفتن پنج عدد از مهمترین این استراتژی‌ها با استفاده از زبان برنامه‌نویسی پایتون و مقایسه سوددهی آن‌ها اقدام شده است. در این استراتژی‌ها از قیمت تعديل شده استفاده شده است.

مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش

یک خدمت‌رایج بانک‌های سرمایه‌گذاری (کارگزاری‌ها) انجام معامله‌های بزرگ است. برخلاف معامله‌های با حجم کوچک، معامله‌های با حجم بالا یک کار بسیار پیچیده است. عموماً انجام معامله‌ها با حجم بالا در صورت عدم بررسی مناسب با هزینه بالای معاملاتی و بازدهی بسیار کم همراه است [۸].

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بhydration / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

با توجه به تغییرهای مداوم بازار، واکنش سریع رایانه‌ها به شرایط متغیر امروز و انجام پردازش کارآمد و محاسبه‌ها پیچیده، این تجهیزات برای چالش‌های بازار امروز بسیار کمک‌کننده خواهد بود [۳]. استفاده از معامله‌های الگوریتمی به دهه ۱۹۷۰ برمی‌گردد و با شروع هزاره جدید و بهبود سامانه‌های الکترونیکی رونق چشمگیری داشته‌است [۱].

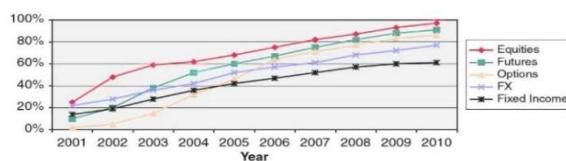
معامله‌های الگوریتمی از ۳٪ از حجم معامله‌های در سال ۱۹۹۰ تا ۸۵٪ در سال‌های اخیر رشد کرده‌است [۱۳].

در سال‌های اخیر، بازارهای مالی شاهد حضور فزاینده معامله‌های الگوریتمی، فرایندی از معامله‌های خودکار براساس استراتژی‌های از پیش تعیین شده، بوده‌است و در نتیجه نیاز به درک بیشتر ویژگی‌های آن اهمیت زیادی پیدا کرده‌است [۱۰].

معامله‌های الگوریتمی ابزاری برای اجرای ابزارهای مالی با استفاده از رایانه‌های است. نوع جدید معامله‌ها به سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهد که معامله‌ها را به صورت کارآمدتر و با صرف هزینه معاملاتی کمتری انجام دهند. الگوریتم‌های معامله‌های الگوریتمی معامله‌های سهام، ارز و اوراق قرضه را شامل می‌شوند [۳].

از نامهای دیگر معامله‌های الگوریتمی می‌توان به معامله‌های خودکار، معامله‌های الگو، معامله‌های جعبه‌سیاه و معامله‌های روبو اشاره کرد [۱۷].

در نمودار زیر می‌توان استفاده از معامله‌های الگوریتمی در انواع مختلف دارایی‌های مالی را مشاهده کرد که مربوط به سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰ می‌باشد [۷].

شکل ۱- استفاده از قابلیت‌های معامله‌های خودکار بین ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰.

در جدول ۱ به بررسی موضوع‌های تعدادی از پژوهش‌های انجام‌شده در این زمینه و نتایج حاصل از آن‌ها پرداخته شده‌است.

طراحی وارائه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی‌فرد، کردلوئی، ابراهیمی، شاهوردیانی

جدول ۱ - موضوع پژوهش‌های انجام‌شده و نتایج حاصل از آن‌ها.

ردیف	مرجع	موضوع اصلی	زیر موضوع و نتیجه خاص
۱	پریس، موآت واستنلی [۱۵] (۲۰۱۳)	درنظر گرفتن منابع داده‌ای اینترنتی برای پیش‌بینی بازار و سایر عوامل دخالت‌کننده	سعی در پیش‌بینی رفتار بازار با توجه به جست‌وجوهای در زمینه مالی در گوگل و نتیجه‌گیری پتانسیل بالای روش مذکور در پیش‌بینی رفتارهای بازار
۲	تیکسیرا والیویرا [۱۸] (۲۰۱۰)	بررسی امکان استفاده از یک سیستم هوشمند برای پیش‌بینی قیمت با توجه به داده‌های تاریخی معامله‌ها	ارائه روش جدید برای معاملات خودکار بر اساس تجزیه و تحلیل تکنیکال و خوشبندی، مقایسه نتایج حاصل با نتایج استراتژی خرید و نگهداری
۳	فرینووه‌همکاران [۹] (۲۰۱۷)	پیاده‌سازی معامله‌های الگوریتمی در اعلامیه‌های شرکت در مقابل شیوه غیر الگوریتمی	سودمندی بیشتر معامله‌های الگوریتمی در مقابل معامله‌های غیر الگوریتمی و اکنش سریع و بازدهی بیشتر معامله‌های الگوریتمی نسبت به اطلاعات موجود
۴	فونگ، پاروداو یانگ [۱۱] (۲۰۱۸)	تأثیر معامله‌های الگوریتمی بر عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک	بررسی تأثیر مثبت و منفی معامله‌های الگوریتمی بر عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری با توجه به استراتژی‌های گوناگون معاملاتی
۵	لو، ماما‌سکی و وانگ [۱۲] (۲۰۰۰)	بررسی تحلیل تکنیکال به عنوان یک روش سنتی معامله‌ها	تشخیص الگوهای تکنیکال با استفاده از رگرسیون ناپارامتری و اعمال آن‌ها بر داده‌های بورس آمریکا و نتیجه‌گیری اثربخشی قابل توجه تعدادی از این الگوها
۶	موکرجی، انگ، والش، یانگ [۱۴] (۲۰۱۹)	تأثیر معامله‌های الگوریتمی در بازار دارایی شبیه‌سازی شده	پیدا کردن اختلاف نتایج تئوری محقق‌ها با نتایج دنیای واقعی
۷	پانومارو، اوسلدتس، سیچاکی [۱۶] (۲۰۱۹)	استفاده از یادگیری جنگل تصادفی در مسائل معامله‌های الگوریتمی	تفسیر معامله‌های بورس اوراق بهادار به یک بازی با ویژگی مارکوف شامل حالات، اقدام‌ها و پاداش‌ها.
۸	فوکوما، کادوگاوا [۱۰] (۲۰۲۰)	مروری بر معامله‌های الگوریتمی در بازارهای مالی خارجی و تأثیر آن بر نقدینگی بازار	معامله‌های الگوریتمی منجر به بهبود نقدینگی بازار شده و حتی طبق شواهد موجود، تأمین نقدینگی آن تحت تأثیر بیماری همه‌گیر کوید۱۹ از اواخر فوریه تا مارس ۲۰۲۰ حفظ شد.

همانطور که مشاهده شد معامله‌های الگوریتمی یکی از موضوع‌های مورد علاقه پژوهشگران و محقق‌ها بوده و این خود نشان از اهمیت این موضوع دارد.

مواد و روش‌های تحقیق

سیستم معاملاتی فرستاده‌های معاملاتی را که با استراتژی‌های تعیین شده از جانب معامله گر تطابق دارد، پیدا کرده و سپس ثبت سفارش به صورت کاملاً خودکار و توسط ربات معامله گر و یا به صورت نیمه‌خودکار (سیگنال‌دهی به فرد معامله گر) انجام می‌شود.

برای بدست آوردن نتیجه مطلوب از معامله‌های الگوریتمی به سه مورد اصلی نیاز است:

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

۱. مطابق دهنده‌های بازار یا منبع تعذیه داده‌ها: تبدیل فرمت اطلاعات موجود در بازار به فرمت مورد نظر معامله‌گر از طریق رابط برنامه‌نویسی (API).
۲. موثر پیشرفت‌های پردازش شرایط با استفاده از استراتژی تعیین‌شده، انجام محاسبه‌ها و تصمیم به سفارش گیری
۳. ارسال سفارش‌ها به بازار سرمایه از طریق الگوریتم‌ها: نیازمند کدنویسی زبان الگوریتم براساس زبان بازار سرمایه

انواع معامله‌های الگوریتمی

الگوریتم‌های گوناگونی برای پیاده‌سازی معامله‌های الگوریتمی وجود دارد که از جمله آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- * الگوریتم‌های اجرای معامله‌ها (TEA) *
- الگوریتم‌های سیگنال‌دهی (SIA)
- * الگوریتم‌های مانیتورینگ *
- الگوریتم‌های معامله‌های موقعیت
- * الگوریتم‌های بسامد بالا (HFT)

استراتژی‌های معامله‌های الگوریتمی

برای موفقیت در موضوع‌های مختلف استفاده از یک استراتژی مناسب امری اجتناب‌ناپذیر است و در بازارهای مالی نیز کسی که یک استراتژی معاملاتی (فرماندهی، رهبری معامله‌ها و سرمایه) مناسب و منطقی داشته باشد؛ می‌تواند به موفقیت برسد. اکنون در معامله‌های الگوریتمی، الگوریتم‌ها به جای انسان تصمیم می‌گیرند و در نتیجه این الگوریتم‌ها نیز باید از استراتژی مشخصی پیروی کنند. استراتژی‌های مورد استفاده در الگوریتم‌های معامله‌های الگوریتمی به چند دسته تقسیم می‌شوند:

استراتژی‌های دنباله روی روند فرست‌های آربیتریاز، معامله‌های الگوریتمی، معامله پیش توانز دوره‌ای صندوق‌های شاخصی، استراتژی‌های مبتنی بر مدل‌های ریاضی، بازگشت به میانگین، میانگین موزون حجم قیمت (VWAP)، میانگین موزون زمان قیمت (TWAP)، درصد حجمی (POV)، کسری اجرا و پیاده‌سازی، استراتژی همبستگی که هر یک از این استراتژی‌ها خود می‌توانند به چند طریق و از طریق ابزارهای مختلف پیاده‌سازی شوند [۲].

یکی از رایج‌ترین این استراتژی‌ها، استراتژی دنباله روی روند می‌باشد که با توجه به سهولت استفاده و همچنین منطق آن بسیار مورد استقبال معامله‌گرها و سرمایه‌گذارها می‌باشد و با توجه به این موضوع و مشورت با افراد با تجربه در زمینه فعالیت‌های مرتبط با معامله‌های الگوریتمی، در پژوهش حاضر به

طراحی وارائه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی‌فرد، کردلوئی، ابراهیمی، شاهوردیانی

پیاده‌سازی و بررسی پنج نوع معروف و رایج از این استراتژی‌ها پرداخته شده است. شایان ذکر است هر یک از این استراتژی‌ها دارای پارامترهایی برای انجام محاسبات هستند که این پارامترها عموماً دارای مقادیر استاندارد و پذیرفته شده‌ای هستند و در بسیاری از موارد از آن‌ها استفاده می‌شود؛ در پژوهش حاضر نیز این مقدارهای پیشنهادی برای پارامترها در نظر گرفته شده است و در صورت عدم وجود مقدار پیشنهادی برای این پارامترها از نظرهای معامله‌گرها خبره در این زمینه استفاده شده است. برای این کار ابتدا نسبت به جمع آوری داده و سپس تمیز کردن آن‌ها پرداخته خواهد شد. همچنین برای دقت بالای استفاده از این استراتژی‌ها تنها داده‌های مربوط به سال ۲۰۱۹ میلادی در نظر گرفته شد که البته با توجه به پویایی کد، این میزان بررسی می‌تواند مختلف باشد و حتی می‌توان نسبت به استفاده از کدها برای داده‌های بورس خارج از کشور نیز استفاده نمود. جامعه آماری مورد استفاده در این پژوهش از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران می‌باشد چرا که این شرکت‌ها بعد از طی مراحل مختلف و احراز شرایط و معیارهای پذیرش، در بورس پذیرفته می‌شوند و مراحل حسابرسی، ارائه اطلاعات و ... در هر دوره با کیفیت بالایی انجام می‌شود. روش نمونه‌گیری، انتخاب سهام از شاخص ۳۰ شرکت بزرگ بورس اوراق بهادر تهران می‌باشد. این شاخص بر اساس سهام شناور آزاد و به صورت میانگین وزنی محاسبه شده است. در پژوهش حاضر با توجه به نظر متخصص‌ها در این زمینه، نماد فارس از شاخص ۳۰ شرکت بزرگ برای بررسی و پیاده‌سازی استراتژی‌های معاملاتی انتخاب شده است.

محیط پیاده‌سازی شامل ژوپیتر نوت بوک، یک پلتفرم منبع باز و تعاملی برای داده‌کاوی و تحلیل آماری داده‌ها می‌باشد. با توجه به محیط کاربر پسند و امکان اجرای خط به خط کد در ژوپیتر نوت بوک این محیط برای پیاده‌سازی استراتژی‌های معاملاتی مورد استفاده قرار گرفته است. ابتدا با استفاده از کتابخانه pytse_client نسبت به جمع آوری داده‌های سهم اقدام می‌نماییم. در صورتی که از این قسمت خروجی اکسل را دریافت نماییم تمامی دیتاهای مربوط به نماد مورد نظر بدست خواهد آمد که برای نماد فارس از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰ تعداد ۱۶۸۸ داده وجود دارد. داده‌های بدست آمده با استفاده از این کتابخانه شامل قیمت آغازین، بالاترین قیمت، پایین‌ترین قیمت، قیمت تعديل شده، ارزش، حجم، تعداد معامله‌ها و قیمت پایانی در هر روز معاملاتی برای سهم مورد نظر است.

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

جدول ۲ - نمونه داده جمع آوری شده از نماد فارس با استفاده از پایتون.

value	volume	count	close
۱۰۵.....	۱۴.....	۱	۷۵۰۰/۰
۶۲۰۵۹۵۷۳۸۹۵۷	۷۹۶۸۴۵۱۷	۸۱۷۶	۷۸۰۰
۲۳۵۴۶۸۲۳۸۳۳۵	۳۰۳۶۶۴۰۴	۵۵۹۹	۷۶۰۴/۰
۲۸۴۳۹۱۶۷۲۳۸۹	۳۶۸۷۱۲۶۰	۴۸۸۴	۷۸۴۰/۰
۸۳۹۹۶۴۱۲۷۸۳	۱۰۴۹۶۱۴۰	۸۹۰	۸۰۲۱/۰
۲۰۹۳۶۳۵۱۵۳۱۷۰	۶۴۲۵۰۳۵۳	۲۳۲۱۷	۳۳۰۷۰/۰
۱۲۷۱۸۴۳۸۹۵۱۱۰	۴۰۴۰۱۳۷۷	۱۸۰۴۱	۳۰۹۷۰/۰
۵۷۰۹۷۰۷۶۴۲۳۰	۱۹۰۵۸۵۸۹	۵۰۷۴	۳۰۴۰۰/۰
۱۵۴۶۵۱۷۰۶۵۵۱۰	۵۰۴۸۳۱۳۰	۱۷۴۰۹	۳۱۴۵۰/۰
۱۴۳۵۸۱۹۸۵۲۱۵۰	۴۴۸۳۳۵۲۵	۱۵۱۳۳	۲۲۱۶۰/۰

:۲ ادامه جدول شماره

date	open	high	low	close	adj
۱۶-۰۴-۲۰۱۳	۷۵۰۰/۰	۷۵۰۰/۰	۷۵۰۰/۰	۷۵۰۰/۰	۷۵۰۰/۰
۱۷-۰۴-۲۰۱۳	۷۷۰۰/۰	۷۸۰۰/۰	۷۶۸۰/۰	۷۷۸۸/۰	۷۷۸۸/۰
۲۰-۰۴-۲۰۱۳	۷۹۰۰/۰	۷۹۴۰/۰	۷۸۵۰/۰	۷۷۵۴/۰	۷۷۵۴/۰
۲۱-۰۴-۲۰۱۳	۷۶۰۹/۰	۷۸۴۹/۰	۷۵۲۰/۰	۷۷۱۳/۰	۷۷۱۳/۰
۲۲-۰۴-۲۰۱۳	۷۹۵۰/۰	۸۰۲۱/۰	۷۹۰۳/۰	۸۰۰۳/۰	۸۰۰۳/۰
۱۹-۰۹-۲۰۲۰	۳۱۵۰۰/۰	۳۳۰۷۰/۰	۳۱۱۱۰/۰	۳۲۵۹۰/۰	۳۲۵۹۰/۰
۲۰-۰۹-۲۰۲۰	۳۳۵۰۰/۰	۳۴۰۰۰/۰	۳۰۹۷۰/۰	۳۱۴۸۰/۰	۳۱۴۸۰/۰
۲۱-۰۹-۲۰۲۰	۳۹۹۱۰/۰	۳۰۵۰۰/۰	۲۹۹۱۰/۰	۲۹۹۶۰/۰	۲۹۹۶۰/۰
۲۲-۰۹-۲۰۲۰	۳۱۳۵۰/۰	۳۱۴۵۰/۰	۲۸۷۶۰/۰	۳۰۶۳۰/۰	۳۰۶۳۰/۰
۲۳-۰۹-۲۰۲۰	۳۱۴۰۰/۰	۳۲۱۶۰/۰	۳۱۰۳۰/۰	۳۲۰۳۰/۰	۳۲۰۳۰/۰

در پژوهش حاضر به منظور افزایش دقت محاسبات و قابل استناد بودن نتیجه ها با توجه به تغییرهای گسترده بازار، تنها اطلاعات مربوط به سال ۲۰۱۹ مورد بررسی و مطالعه قرار خواهد گرفت.

طراحی وارانه استراتژی های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی فرد، کرده‌لوئی، ابراهیمی، شاهور دیانی

جدول ۳- نمونه داده جمع آوری شده از نماد فارس مربوط به سال ۲۰۱۹ با استفاده از پایتون.

date	open	high	low	adjclose	value	volume	count	close
۰۲-۰۱-۰۲-۱۹	۴۶۰۰/۰	۴۶۰۰/۰	۴۴۳۶/۰	۴۵۳۳/۰	۵۶۴۷۷۹۷۱۶۰	۱۲۵۳۹۰	۵۳۴	۴۴۸۰/۰
۰۵-۰۱-۰۲-۱۹	۴۵۰۰/۰	۴۶۲۰/۰	۴۴۶۲/۰	۴۵۶۵/۰	۷۴۶۸۰۵۳۰۱۵۷۴	۳۲۱۶۵۹۳	۳۴۳	۴۵۲۰/۰
۰۶-۰۱-۰۲-۱۹	۴۵۲۲/۰	۴۶۵۰/۰	۴۵۰۰/۰	۴۵۸۴/۰	۱۱۷۸۸۰۹۸۰۴۷	۲۵۷۱۷۲۳۳	۳۰۵	۴۵۶۰/۰
۰۷-۰۱-۰۲-۱۹	۴۵۹۰/۰	۴۵۹۰/۰	۴۴۵۱/۰	۴۴۹۸/۰	۱۰۳۱۶۸۳۶۷۰۶	۲۲۹۳۷۶۹	۵۳۰	۴۴۵۱/۰
۰۸-۰۱-۰۲-۱۹	۴۴۶۲/۰	۴۵۲۰/۰	۴۴۰۰/۰	۴۴۶۷/۰	۹۷۶۷۳۹۳۸۸۱	۲۱۸۶۵۲۸	۴۸۸	۴۴۰۱/۰
۲۸-۱۲-۰۲-۱۹	۸۳۶۵/۰	۸۴۵۰/۰	۸۱۱۳/۰	۸۳۶۸/۰	۷۷۹۱۰۷۲۳۸۸۲۳	۹۳۱۰۹۵۶	۱۴۱۳	۸۴۴۵/۰
۲۹-۱۲-۰۲-۱۹	۸۴۹۹/۰	۸۵۷۰/۰	۸۳۰۰/۰	۸۴۲۶/۰	۵۱۱۶۸۳۰۴۶۰۵	۶۰۷۲۵۴۹	۹۴۰	۸۵۱۲/۰
۳۰-۱۲-۰۲-۱۹	۸۵۰۰/۰	۸۸۴۷/۰	۸۴۳۰/۰	۸۷۲۴/۰	۱۶۹۰۰۲۷۴۲۸۵۴	۱۹۳۷۲۸۱۳	۱۹۸۵	۸۸۴۷/۰
۳۱-۱۲-۰۲-۱۹	۹۱۴۴/۰	۹۱۴۴/۰	۸۹۰۰/۰	۹۰۰۱/۰	۷۵۳۰۲۸۶۱۲۱۳	۸۲۶۶۱۰۹	۱۵۲۳	۹۱۱۴/۰

جدول ۴- گزارش آماری از فاکتورهای بدست آمده مربوط به نماد فارس.

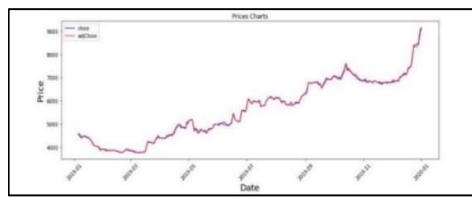
	open	high	low	adjclose
Count	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....
mean	۵۶۲۴/۰۹۸۷۱۲	۵۷۰۲/۳۷۳۳۹۱	۵۵۲۶/۱۱۱۵۸۸	۵۶۱۷/۰۶۴۳۷۸
std	۱۲۹۲/۱۰۸۹۵۳	۱۳۰۱/۴۶۶۷۱۷	۱۲۶۳/۰۱۲۹۱۹	۱۲۸۴/۰۵۹۶۰۰۵
min	۳۷۸۹/.....	۳۸۰/.....	۳۷۴۰/.....	۳۷۶۶/.....
%۲۵	۴۴۹۸/.....	۴۵۹۰/.....	۴۴۲۰/.....	۴۴۹۸/.....
%۵۰	۵۷۷۱/.....	۵۸۳۳/.....	۵۷۰۰/.....	۵۷۹۱/.....
%۷۵	۶۸۳۰/.....	۶۸۹۰/.....	۶۷۱۵/.....	۶۷۹۹/.....
max	۹۷۰۰/.....	۹۷۹۹/.....	۸۹۹۷/.....	۹۱۵۶/.....

ادامه جدول شماره ۴:

value	volume	count	close	Log_Return	Simple_Return	Log_Return1
2/330000e+02	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....	۲۳۳/.....
1/088995e+07	۱۰۰۵/۶۲۲۳۱۸	۱۰۰۵/۶۲۲۳۱۸	۵۶۱۴/۲۷۰۳۸۶	-/۰۰۳۰۱۷	۵۶۱۷/۰۶۴۳۷۸	-/۰۰۲۹۵۷
1/343832e+7	۶۳۸/۴۰۴۰۰	۶۳۸/۴۰۴۰۰	۱۲۸۹/۰۵۰۲۴۱۰	-/۰۱۷۱۲۶	۱۲۸۴/۰۵۹۶۰۰۵	-/۰۱۷۱۳۸
9/332940E+05	۲۵۱/.....	۲۵۱/.....	۳۷۶۹/.....	-/۰۴۵۶۱۶	۳۷۶۶/.....	-/۰۴۵۶۱۶
3/787843e+06	۵۹۰/.....	۵۹۰/.....	۴۵۰۰/.....	-/۰۰۵۳۷۸	۴۴۹۸/.....	-/۰۰۵۳۹۴
7/213752e+06	۸۲۹/.....	۸۲۹/.....	۵۷۹۰/.....	-/۰۰۶۳۴	۵۷۹۱/.....	-/۰۰۴۴۹
1/246754e+07	۱۲۳۹/.....	۱۲۳۹/.....	۶۷۸۸/.....	-/۰۰۹۱۹۵	۶۷۹۹/.....	-/۰۰۹۱۲۵
9/507218e+07	۳۹۸۵/.....	۳۹۸۵/.....	۹۱۱۴/.....	-/۰۶۲۷۶۵	۹۱۵۶/.....	-/۰۶۲۷۶۵

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

همانطور که مشاهده می‌شود از این گزارش‌های آماری می‌توان به تعداد، میانگین، انحراف معیار، حداقل، حداکثر و چارک اول، دوم و سوم هر فاکتور پی برد. برای مثال برای فاکتور قیمت تعديل شده تعداد ۲۳۳ داده با میانگین ۵۶۱۷،۰۶۴۴ و انحراف معیار ۱۲۸۴،۵۹۶ وجود دارد. کمترین و بیشترین قیمت تعديل شده ثبت شده در سال ۲۰۱۹ به ترتیب ۳۷۶۶ و ۹۱۵۶ واحد می‌باشد. نمودار قیمت نماد فارس در سال ۲۰۱۹ به صورت زیر می‌باشد:

شکل ۲ - نمودار قیمت نماد فارس در سال ۲۰۱۹

از نمودار فوق این مطلب را می‌رساند که قیمت واقعی و قیمت تعديل شده در اکثر موارد به یکدیگر نزدیک می‌باشند اما با توجه به نحوه محاسبه قیمت تعديل شده؛ معمولاً این فاکتور مبنای سایر محاسبه‌ها و برآوردها قرار می‌گیرد.

استراتژی‌های دنباله‌روی روند

با توجه به محبوبیت استراتژی دنباله‌روی روند در بین معامله‌گران و رواج آن در بازارهای مالی و به نظر کارشناس‌هادر این زمینه، در این پژوهش به پیاده‌سازی پنج نوع از این استراتژی پرداخته شده است و پیاده‌سازی سایر استراتژی‌ها و مقایسه نتایج برای پژوهش‌های آتی توصیه می‌گردد [۵]. شایان ذکر است در تمامی استراتژی‌ها سرمایه اولیه صد میلیون ریال در نظر گرفته شده که در نتیجه با توجه به قیمت سهم در ابتدای سال ۲۰۱۹ ۲۲۰۶۰ فرض می‌شود که تعداد ۲۲۰۶۰ سهم خریداری شده و بازده هر استراتژی با توجه به این تعداد سهم و سرمایه اولیه محاسبه شده است.

استراتژی میانگین متحرک (MA)

این استراتژی از زیرمجموعه‌های استراتژی دنباله‌روی روند می‌باشد. در این استراتژی یک میانگین برای قیمت یک سهم بدست آورده و با توجه به این مقدار نسبت به خرید و فروش سهم اقدام می‌نماییم. روش کار در این حالت به این صورت است که زمانی که قیمت سهم به میانگین محاسبه شده رسید نسبت به خرید (در صورتی که مقدار پیشین کمتر از مقدار فعلی باشد-شیب مثبت) و یا فروش (در صورتی که مقدار پیشین بیشتر از مقدار فعلی باشد-شیب منفی) اقدام می‌نماییم؛ اما در این حالت تعداد خرید و

طراحی وارائه استراتژی های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی فرد، کرده‌لوئی، ابراهیمی، شاهور دیانی

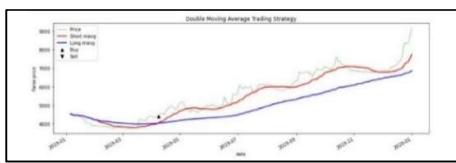
فروش ها بسیار زیاد شده و بازدهی مناسبی نخواهد داشت. با توجه به بدیهی بودن این مسئله این قسمت پیاده‌سازی نگردید [۶].

استراتژی میانگین متحرک دوبل

این استراتژی در واقع استراتژی پیشرفته‌تر میانگین متحرک مذکور می‌باشد. هدف در این استراتژی کاهش تعداد دفعه‌های خرید و فروش در استراتژی میانگین متحرک می‌باشد. روش کار در این استراتژی به این صورت است که دو میانگین متحرک کوتاه مدت و میانگین متحرک بلندمدت را محاسبه می‌نماییم. زمانی که میانگین متحرک کوتاه‌مدت به میانگین متحرک بلندمدت رسیده و از آن عبور می‌نماید؛ نشان‌دهنده یک روند رو به رشد بوده و درنتیجه نسبت به خرید سهم اقدام می‌نماییم. درصورتی که بر عکس این حالت رخ داده و میانگین متحرک کوتاه‌مدت کمتر از میانگین متحرک بلندمدت شود؛ نشان‌دهنده روند کاهشی بوده و نسبت به فروش سهم اقدام می‌شود.

در این استراتژی تعداد روزهای در نظر گرفته شده برای میانگین متحرک بلندمدت و میانگین متحرک کوتاه‌مدت به ترتیب ۱۰۰ و ۲۰ روز است که این اعداد از اعداد مطرح برای این استراتژی می‌باشند. طبق داده‌های موجود از سال ۲۰۱۹ و محاسبه‌های انجام شده در این زمینه، تنها یکبار در سال ۲۰۱۹ سیگنال صادر شده است که آن هم مربوط به تاریخ ۲۰۱۹/۸/۴ می‌باشد. در این تاریخ با توجه به گذشتن میانگین متحرک کوتاه‌مدت از سیگنال خرید صادر شده و با توجه به دیتاهای موجود این میانگین در هیچ نقطه دیگری کمتر از میانگین متحرک بلندمدت نشده و در نتیجه سیگنال فروش صادر نشده است اما اگر فرض کنیم که در انتهای سال میلادی سهم فروخته شود؛ در این صورت ۴۷۲۵ واحد سود بدست آمده است (جهت قابل مقایسه بودن استراتژی‌های مختلف، این فرض را در تمام استراتژی‌ها

در نظر می‌گیریم).

شکل ۳- نمودار سیگنال دهنی با استفاده از استراتژی میانگین متحرک دوبل.

جدول ۵- اطلاعات مربوط به تاریخ‌های خرید و فروش با استفاده از استراتژی میانگین متحرک دوبل

date	open	High	low	adjclose	close	weekday	signal	Short_mavg	Long_mavg	orders
4/8/2019	۴۲۲۱	۴۵۸۰	۴۲۱۰	۴۴۳۱	۴۵۰۱	Monday	۱	۴۰۵۷/۷۵	۴۰۴۸/۳۸۳۲۳۳	۱
12/31/2019	۹۱۴۴	۹۱۴۴	۸۹۰۰	۹۰۰۱	۹۱۱۴	Tuesday	۱	۷۶۳۴/۹	۶۸۳۵/۵۲	۰

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

همانطور که مشاهده می‌شود در صورتی که تاریخی که سیگنال خرید صادر شده، خرید کرده و در انتهای سال میلادی بفروشیم - میزان سهم معامله شده را در تمامی مراحل یک سهم در نظر می‌گیریم به اندازه ۴۵۷۰ واحد خواهد بود.

بازدهی این استراتژی $81,8\%$ بوده که با توجه به نرخ بهره 15% در $4431 - 4570$ سال این بازدهی قابل قبول نبوده و استراتژی فوق برای نماد فعلی مناسب نمی‌باشد.

استراتژی معاملاتی ساده

این استراتژی بر تعداد دفعاتی که قیمت افزایش یا کاهش می‌یابد استوار بوده و بر مبنای روند تاریخی قیمت‌ها می‌باشد. در واقع یک آستانه قیمتی تعیین کرده و با شمارش تعداد دفعه‌هایی که قیمت افزایش یا کاهش می‌یابد و با توجه به این آستانه نسبت به خرید و فروش اقدام می‌نماید. در صورتی که تعداد دفعه‌هایی که قیمت افزایش یافته به آستانه برسد نسبت به خرید و در صورتی که تعداد دفعه‌های کاهش قیمت به این محدوده برسد؛ نسبت به فروش سهم اقدام می‌شود.

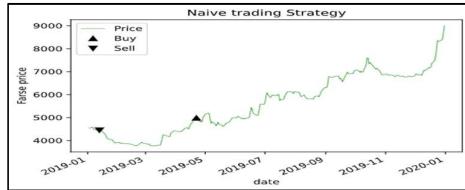
در این استراتژی آستانه مورد نظر پنج روز در نظر گرفته شده است بدین معنا که اگر تعداد افزایش قیمت به این عدد رسید، سیگنال خرید صادر شده و اگر تعداد کاهش قیمت‌ها به این آستانه رسید؛ سیگنال فروش صادر خواهد شد. آستانه پنج روزه یکی از عده‌های پرکاربرد برای پیاده‌سازی این استراتژی می‌باشد.

طبق داده‌های سال ۲۰۱۹ تنها دو بار سیگنال صادر شده که یک بار مربوط به فروش و بار دیگر مربوط به خرید است. با توجه به اینکه اولین سیگنال دریافتی مربوط به فروش و در تاریخ $2019/1/13$ و آخرین سیگنال دریافتی مربوط به خرید و در تاریخ $2019/4/22$ می‌باشد، اگر مبنای سود را این دو معامله در نظر بگیریم، 530 واحد ضرر خواهیم کرد اما با توجه به زمان‌های خرید و فروش با این فرض که در اولین روز معاملاتی 2019 نسبت به خرید و در آخرین روز نسبت به فروش اقدام کرده باشیم همچنان یک واحد سهم مبنای معامله‌ها می‌باشد. - میزان سود ما $4010 - 4452 = -530$.

$$-4452 - 4982 + 4010 = -530$$

بازدهی این استراتژی $11,54\%$ بوده و این استراتژی ضررده می‌باشد.

طراحی وارانه استراتژی های معاملاتی مبتنی بر.../ صالحی فرد، کرده‌لوئی، ابراهیمی، شاهور دیانی

شکل ۴ - نمودار سیگنال دهنی با استفاده از استراتژی معاملاتی ساده

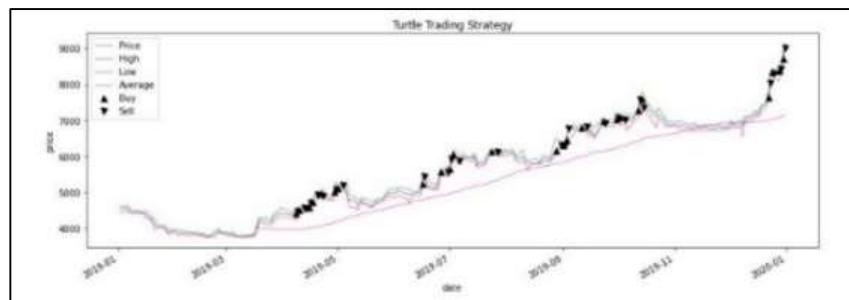
جدول ۶ - اطلاعات مربوط به تاریخ های خرید و فروش با استفاده از استراتژی معاملاتی ساده

date	open	High	low	adjclose	close	weekday	orders
1/2/2019	۴۶۰۰	۴۶۰۰	۴۴۳۶	۴۵۳۳	۴۴۸۰	Wednesday	0
1/13/2019	۴۵۰۰	۴۵۰۰	۴۴۱۶	۴۴۵۲	۴۴۲۹	Sunday	-1
4/22/2019	۵۰۸۰	۵۰۸۰	۴۸۸۵	۴۹۸۲	۴۹۴۷	Monday	1
12/31/2019	۹۱۴۴	۹۱۴۴	۸۹۰۰	۹۰۰۱	۹۱۱۴	Tuesday	0

استراتژی لاک پشتی

این استراتژی نیز از استراتژی های دنباله روى روند می باشد؛ اما تفاوت آن با استراتژی های پیشین این است که از میانگین متحرک استفاده نکرده بلکه با توجه به تعداد روزها و حداقل و حداقل قیمتها تصمیم گیری می نماید. برای مثال زمانی که قیمت سهم به بالاترین قیمت در X روز گذشته رسید، نسبت به خرید سهم و در صورتی که به پایین ترین قیمت رسید، نسبت به فروش اقدام می نماییم و در صورتی که به میانگین متحرک این X روز رسید از معامله خارج می شویم.

در اینجا تعداد روز در نظر گرفته شده برای مقایسه قیمت، ۵۰ روز بوده که از عده های مرسوم برای این استراتژی می باشد.

شکل ۴ - نمودار سیگنال دهنی با استفاده از استراتژی لاک پشتی

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

جدول ۷ - اطلاعات مربوط به تاریخ‌های فروش با استفاده از استراتژی لاک‌پشتی

date	open	High	x	Low	x	adjclose	close	weekday
4/9/2019	۴۳۶۰	۴۵۸۰		۴۳۶۰		۴۴۸۱	۴۴۶۰	Tuesday
4/13/2019	۴۵۰۳	۴۶۵۰		۴۴۹۰		۴۴۵۲	۴۵۶۴	Saturday
4/16/2019	۴۶۵۰	۴۷۷۷		۴۵۶۱		۴۷۰۳	۴۶۰۰	Tuesday
4/20/2019	۴۸۱۰	۴۹۸۳		۴۸۱۰		۴۹۴۳	۴۹۸۳	Saturday
4/23/2019	۴۹۱۱	۵۰۸۹		۴۸۲۶		۴۹۱۱	۴۸۲۹	Tuesday
4/30/2019	۵۱۴۰	۵۲۹۰		۴۹۷۰		۵۰۸۲	۵۰۰۹	Tuesday
5/4/2019	۵۱۵۰	۵۲۵۵		۵۱۳۱		۵۲۰۰	۵۱۹۹	Saturday
6/17/2019	۵۳۰۲	۵۵۱۱		۵۲۲۷		۵۴۳۴	۵۴۵۹	Monday
6/30/2019	۵۷۱۰	۵۷۱۰		۵۴۵۱		۵۵۷۴	۵۵۳۰	Sunday
7/2/2019	۵۷۹۹	۵۹۴۹		۵۷۰۳		۵۹۳۱	۵۹۴۹	Tuesday
7/6/2019	۶۱۰۰	۶۱۰۰		۵۷۷۵		۵۸۸۲	۵۹۰۰	Saturday
7/27/2019	۶۱۲۲	۶۱۸۹		۶۱۰۵		۶۱۳۱	۶۱۸۹	Saturday
8/31/2019	۶۳۰۰	۶۳۹۰		۶۲۵۰		۶۳۰۸	۶۲۸۰	Saturday
9/2/2019	۶۳۲۰	۶۴۰۰		۶۲۸۵		۶۳۰۵	۶۴۰۰	Monday
9/4/2019	۶۵۰۰	۶۷۹۰		۶۴۷۰		۶۷۸۷	۶۷۸۷	Wednesday
9/14/2019	۶۸۹۰	۶۸۹۰		۶۷۳۰		۶۸۱۴	۶۷۷۱	Saturday
9/24/2019	۷۰۰۰	۷۰۰۰		۶۸۴۱		۶۹۱۸	۶۹۴۸	Tuesday
10/1/2019	۷۱۸۰	۷۱۸۰		۶۸۹۱		۷۰۶۲	۷۰۳۹	Tuesday
10/5/2019	۷۹۴۰	۷۱۹۵		۷۹۰۱		۷۰۲۳	۷۹۴۰	Saturday
10/13/2019	۷۵۰۰	۷۶۴۳		۷۴۵۱		۷۵۷۱	۷۵۴۴	Sunday
10/15/2019	۷۷۴۰	۷۷۴۴		۷۷۲۳		۷۳۴۸	۷۲۰۰	Tuesday
12/23/2019	۷۸۰۰	۸۰۴۳		۷۷۸۵		۸۰۳۰	۸۰۴۳	Monday
12/25/2019	۸۳۹۴	۸۴۴۵		۸۱۵۰		۸۳۱۴	۸۴۰۱	Wednesday
12/29/2019	۸۴۹۹	۸۵۷۰		۸۳۰۰		۸۴۲۶	۸۵۱۲	Sunday
12/31/2019	۹۱۴۴	۹۱۴۴		۸۹۰۰		۹۰۰۱	۹۱۱۴	Tuesday

طراحی وارانه استراتژی های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی فرد، کرده‌لوئی، ابراهیمی، شاهور دیانی

ادامه جدول ۷

orders	High y	Low y	avg	Long entry	Short entry	Long exit	Short exit
-1	۴۴۳۱	۳۷۶۶	۳۹۷۲/۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۴۵۲۹	۳۷۶۶	۳۹۸۴/۶۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۴۶۰۱	۳۷۶۶	۴۰۴۳/۳	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۴۷۴۶	۳۷۶۶	۴۲۸۲/۷۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۴۹۸۲	۳۷۶۶	۴۱۸۴/۷۸	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۵۰۴۰	۳۷۶۶	۴۱۸۴/۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۵۱۳۶	۳۷۶۶	۴۲۳۴/۰۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۵۲۴۹	۴۳۸۲	۴۸۰۴/۴۲	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۵۵۸۹	۴۵۰۲	۴۹۳۵/۲۴	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۵۶۶۶	۴۶۱۱	۴۹۷۷/۹۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۶۰۷۴	۴۶۱۱	۵۰۲۹/۱	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۶۱۳۴	۴۶۱۱	۵۲۳۷/۲	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۶۱۸۱	۵۰۰۱	۵۸۰۷/۹۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۶۳۱۲	۵۱۰۰	۵۸۸۵/۳۴	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۶۴۶۷	۵۱۰۰	۵۸۹۵/۲۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۶۸۰۱	۵۳۲۹	۶۰۲۷/۰۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۶۹۸۶	۵۷۳۷	۶۱۵۲/۲۴	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۷۰۴۰	۵۷۳۷	۶۲۵۲/۷۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۷۰۸۲	۵۷۳۷	۶۲۹۶/۳۸	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۷۲۸۲	۵۷۹۸	۶۴۳۶/۶۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۷۶۰۳	۵۷۹۸	6496/32	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۷۶۶۰	۶۷۶۶	6997/94	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۸۳۶۳	۶۷۶۶	۷۰۴۵/۹۶	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۸۳۶۸	۶۷۶۶	۷۱۰۰/۱۲	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
-1	۸۷۲۴	۶۷۶۶	۷۱۴۶/۰۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

جدول ۸ - اطلاعات مربوط به تاریخ‌های خرید با استفاده از استراتژی لاکپشتی.

date	open	High_x	Low_x	adjclose	close	weekday
4/8/2019	۴۳۳۱	۴۵۸۰	۴۲۱۰	۴۴۳۱	۴۵۰۱	Monday
4/10/2019	۴۴۹۸	۴۶۰۸	۴۴۲۰	۴۵۲۹	۴۴۹۵	Wednesday
4/15/2019	۴۴۸۹	۴۷۰۹	۴۴۸۹	۴۶۰۱	۴۵۹۰	Monday
4/17/2019	۴۵۹۹	۴۸۵۵	۴۵۵۳	۴۷۴۶	۴۷۸۰	Wednesday
4/22/2019	۵۰۸۰	۵۰۸۰	۴۸۸۵	۴۹۸۲	۴۹۴۷	Monday
4/29/2019	۴۸۹۵	۵۰۷۶	۴۷۹۳	۵۰۴۰	۵۰۷۶	Monday
5/1/2019	۵۰۹۹	۵۱۸۰	۵۰۰۰	۵۱۳۶	۵۱۲۱	Wednesday
6/16/2019	۵۱۰۰	۵۲۵۱	۵۱۰۰	۵۲۴۹	۵۲۵۱	Sunday
6/26/2019	۵۵۷۰	۵۵۹۵	۵۴۶۰	۵۵۸۹	۵۵۹۵	Wednesday
7/1/2019	۵۵۷۸	۵۷۶۰	۵۴۶۲	۵۶۶۶	۵۷۰۰	Monday
7/3/2019	۶۰۴۹	۶۱۸۱	۶۰۰۳	۶۰۷۴	۶۰۹۰	Wednesday
7/24/2019	۶۱۱۹	۶۱۴۹	۶۰۶۲	۶۱۳۴	۶۱۲۲	Wednesday
8/28/2019	۶۲۰۰	۶۵۰۰	۶۰۶۰	۶۱۸۱	۶۱۹۰	Wednesday
9/1/2019	۶۳۵۰	۶۳۶۰	۶۲۳۲	۶۳۱۲	۶۳۲۰	Sunday
9/3/2019	۶۴۰۰	۶۵۴۹	۶۳۸۲	۶۴۶۷	۶۵۱۰	Tuesday
9/11/2019	۶۷۵۰	۶۸۹۷	۶۷۵۰	۶۸۰۱	۶۸۰۷	Wednesday
9/23/2019	۶۸۸۹	۷۰۸۰	۶۸۸۹	۶۹۸۶	۶۹۰۴	Monday
9/30/2019	۷۲۳۰	۷۲۳۰	۶۹۸۲	۷۰۴۰	۷۰۷۰	Monday
10/2/2019	۷۰۷۴	۷۱۹۴	۶۸۸۵	۷۰۸۲	۷۰۵۰	Wednesday
10/12/2019	۷۱۴۰	۷۳۵۱	۷۰۹۰	۷۲۸۲	۷۳۵۱	Saturday
10/14/2019	۷۷۹۹	۷۷۹۹	۷۴۲۰	۷۶۰۳	۷۴۷۰	Monday
12/22/2019	۷۵۰۰	۷۷۷۰	۷۴۷۰	۷۶۶۰	۷۷۵۸	Sunday
12/24/2019	۸۲۳۹	۸۴۳۱	۸۰۸۰	۸۳۶۳	۸۳۹۴	Tuesday
12/28/2019	۸۳۶۵	۸۴۵۰	۸۱۱۳	۸۳۶۳	۸۴۴۵	Saturday
12/30/2019	۸۵۰۰	۸۸۴۷	۸۴۳۰	۸۷۲۴	۸۸۴۷	Monday

طراحی وارانه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی‌فرد، کردلوئی، ابراهیمی، شاهوردیانی

ادامه جدول ۸:

orders	High_y	Low_y	avg	Long_entry	Short_entry	Long_exit	Short_exit
۱	۴۴۲۸	۳۷۶۶	۳۹۷۲/۷۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۴۴۸۱	۳۷۶۶	۳۹۷۷/۷۷	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۴۵۶۴	۳۷۶۶	۴۰۰۲/۶۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۴۷۰۳	۳۷۶۶	۴۰۲۷/۰۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۴۹۴۳	۳۷۶۶	۴۰۶۲/۹۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۴۹۸۲	۳۷۶۶	۴۱۶۱/۱۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۵۰۸۲	۳۷۶۶	۴۲۰۸/۷	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۵۲۰۰	۴۳۲۱	۴۷۸۵/۸۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۵۴۳۴	۴۵۰۲	۴۹۱۴/۷۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۵۵۸۹	۴۶۰۱	۴۹۵۶/۶۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۵۹۳۱	۴۶۱۱	۵۰۰۲/۵۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۶۰۷۴	۴۶۱۱	۵۲۹۹/۱	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۶۱۳۴	۴۹۷۶	۵۷۸۳/۸۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۶۳۰۸	۵۱۰۰	۵۸۳۴/۰۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۶۳۱۲	۵۱۰۰	۵۸۷۲/۷۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۶۷۸۷	۵۱۰۲	۵۹۹۳/۰۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۶۸۱۴	۵۷۳۷	۶۱۳۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۶۹۸۶	۵۷۳۷	۶۲۳۱/۰۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۷۰۶۲	۵۷۳۷	۶۲۷۴/۹۲	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۷۰۸۲	۵۷۹۸	۶۴۱۱/۲۶	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۷۵۷۱	۵۷۹۸	۶۴۶۶/۹۴	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۷۶۰۳	۶۷۶۶	۶۹۸۵/۲	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۸۰۳۳۰	۶۷۶۶	۷۰۱۹/۱۲	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۸۳۶۳	۶۷۶۶	۷۰۷۲/۷۸	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
۱	۸۴۲۶	۶۷۶۶	۷۱۲۳	TRUE	FALSE	FALSE	TRUE

همانطور که مشاهده می‌شود تعداد سفارش‌هادراین استراتژی بطور چشمگیری از تعداد سفارش‌های استراتژی پیشین بیشتر است و به همین علت بازده این استراتژی به مرتب از استراتژی پیشین بیشتر خواهد بود.

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

در این استراتژی ۲۵ سیگنال خرید و ۲۵ سیگنال فروش صادر شده است با در نظر گرفتن فرض خرید یک سهم در روز اول ۲۰۱۹ و فروش در روز آخر همان سال سود این استراتژی ۶۸۰۱ واحد به ازای هر سهم خواهد بود. بازدهی این استراتژی بر روی نماد فارس ۵۰,۰۳٪ بوده که با توجه به نرخ بهره ۱۵٪ ای، بازدهی بسیار قابل قبولی است.

میانگین متحرک سه تایی

این استراتژی نیز از استراتژی‌های دنباله‌روی روند بوده و می‌توان آن یک حالت پیچیده‌تر میانگین متحرک دوبل در نظر گرفت. در این استراتژی از سه مقدار میانگین متحرک بلندمدت، میانگین متحرک میانی و میانگین متحرک کوتاه‌مدت استفاده می‌شود. طول زمانی که برای هر یک در نظر می‌گیرند عموماً به صورت ۲۰۰-۱۰۰-۵۰-۵۰-۱۰۰ یا (۲۰-۵۰-۱۰۰-۵۰-۱۰۰) روزه است.

روش این استراتژی به این صورت است که در صورتی که میانگین متحرک میانی به بالای میانگین متحرک کوتاه‌مدت برسد و میانگین متحرک بلندمدت بالاتر از میانگین متحرک میانی باشد؛ سیگنال خرید صادر می‌شود و زمانی که میانگین متحرک بلندمدت کمتر از میانگین متحرک میانی شود، از معامله خارج می‌شویم. همچنین در صورتی که میانگین متحرک میانی پایین‌تر از میانگین متحرک کوتاه‌مدت آمده و میانگین متحرک بلندمدت کمتر از میانگین متحرک میانی باشد؛ سیگنال فروش صادر می‌شود و زمانی که میانگین متحرک بلندمدت بیشتر از میانگین متحرک میانی شود؛ از معامله خارج می‌شویم.

در پژوهش حاضر با توجه به بررسی نظر افراد صاحب‌نظر در این زمینه دوره زمانی برای محاسبه میانگین متحرک کوتاه‌مدت، میانی و بلندمدت به ترتیب ۵، ۲۱ و ۳۶ روزه در نظر گرفته شد.

در این استراتژی تنها یک سیگنال خرید در تاریخ ۲۰۱۹/۵/۱ صادر شد که پس از آن اولین سیگنال فروش در ۲۰۱۹/۸/۱ صادر شده که در نتیجه سود خالص این استراتژی ۹۸,۰۰ واحد به ازای هر سهم خواهد بود که اگر فرض خرید یک سهم در اولین روز معاملاتی و فروش آن در آخرین روز معاملاتی را نیز در نظر بگیریم، در نهایت ۴۳۷۰,۰ واحد سود به ازای هر سهم خواهیم داشت.

$$4467 - 4565 = -98$$

$$9001 + 4467 - 4565 - 4533 = 4370$$

بازدهی استراتژی میانگین متحرک سه تایی ۳,۶٪ بوده و در نتیجه این استراتژی بر روی نماد فارس بازدهی مناسبی ندارد.

طراحی و ارائه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر.../ صالحی‌فرد، کردلوئی، ابراهیمی، شاهوردیانی

شکل ۵ - نمودار قیمت و میانگین‌متحرک نمایی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلند‌مدت در سال ۲۰۱۹

شکل ۶ - نمودار سیگنال‌دهی با استفاده از استراتژی میانگین‌متحرک سه‌تایی

جدول ۹- اطلاعات مربوط به تاریخ‌های خرید و فروش با استفاده از استراتژی میانگین‌متحرک سه‌تایی

date	open	high	low	adjclose	close	Weekday	MACD	Signal Line	Buy_signal_price	Sell_signal_price
1/2/2019	۴۶۰۰	۴۶۰۰	۴۴۳۶	۴۵۳۳	۴۴۸۰	Wednesday	۴۵۳۳	۴۵۳۳		
1/5/2019	۴۵۰۰	۴۶۲۰	۴۴۶۲	۴۵۶۵	۴۵۲۰	Saturday	۴۵۴۳/۶۶۷	۴۵۳۵/۹۰۹	۴۵۶۵	
1/8/2019	۴۴۶۲	۴۵۲۰	۴۴۰۰	۴۴۶۷	۴۴۰۱	Tuesday	۴۵۱۳/۹۳۸	۴۵۳۰/۱۲۵		۴۴۶۷
12/31/2019	۹۱۴۴	۹۱۴۴	۸۹۰۰	۹۰۰۱	۹۱۱۴	Tuesday	۸۵۹۷/۴۶۱	۷۷۹۳/۳۳۳		

(MACD) استراتژی اندیکاتور مکدی

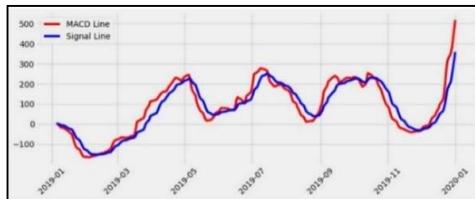
مکدی یکی از پرکاربردترین اندیکاتورهای در تحلیل‌های تکنیکال است. این استراتژی نیز از سری استراتژی‌های دنباله‌روی روند می‌باشد. این استراتژی از دو خط استفاده می‌کند که ماهیت آن‌ها در واقع میانگین‌متحرک نمایی (EMA) می‌باشد.

زمانی که این دو خط به هم برخورد می‌کنند و خط مکدی به بالای خط سیگنال می‌رسد، سیگنال خرید و وقتی که خط مکدی کمتر از خط سیگنال می‌شود؛ سیگنال فروش صادر می‌گردد و در غیر اینصورت سفارشی ثبت نمی‌گردد.

طول دوره مورد استفاده برای میانگین‌متحرک نمایی بلند‌مدت و کوتاه‌مدت به ترتیب ۲۶ و ۱۲ روز و همچنین برای محاسبه خط سیگنال دوره‌ای ۹ روزه در نظر گرفته شده است.

روندهای دو خط در نمودار زیر به تصویر کشیده شده است:

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

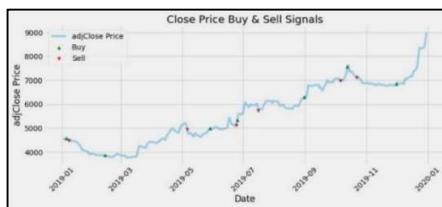

شکل ۷ - نمودار خط مکدی و خط سیگنال در سال ۲۰۱۹

با استفاده از این استراتژی در سال ۲۰۱۹ تعداد ۸ سیگنال خرید و ۷ سیگنال فروش صادر شده که بدین ترتیب با انجام محاسبه، سود حاصل از این استراتژی -5146 بوده و این استراتژی به ازای هر سهم ضررده خواهد بود. درصورتی که فرض خریدیک واحد در ابتدای سال ۲۰۱۹ و فروش در انتهای سال را نیز وارد نماییم، سود نهایی -678 خواهد بود.

$$-5146 + 4468 = -687$$

همانطور که مشخص است بازدهی این استراتژی منفی و برابر با $-114,96\%$ درصد بوده که نشان-دهنده ضرردهی بسیار بالای این استراتژی بر روی نماد مورد بررسی است.

شکل ۸ - نمودار سیگنال دهنده با استفاده از استراتژی اندیکاتور مکدی

جدول ۱۰ - اطلاعات مربوط به تاریخ‌های خرید و فروش با استفاده از استراتژی اندیکاتور مکدی.

date	open	high	low	adjclose	count	close	Weekday	MACD	Signal Line	Buy_signal_price	Sell_signal_price
۱/۲/۲۰۱۹	۴۶۰۰	۴۶۰۰	۴۴۳۶	۴۵۳۳	۵۳۴	۴۴۸۰	Wednesday	.	.		
۱/۵/۲۰۱۹	۴۵۰۰	۴۶۲۰	۴۴۶۲	۴۵۶۵	۳۴۳	۴۵۲۰	Saturday	۲/۵۵۲۷۰.۷	۰/۵۱۰۵۴۱۳۱۱	۴۵۶۵	
۸/۱/۲۰۱۹	۴۴۶۲	۴۵۲۰	۴۴۰۰	۴۴۶۷	۴۸۸	۴۴۰۱	Tuesday	-۳/۹۴۰.۹۴	۵۴۰۹۰۴۱۶۲		۴۴۶۷
۰۲/۱۳/۲۰۱۹	۳۸۲۲	۳۸۹۰	۳۸۰۲	۳۸۵۲	۵۱۳	۳۸۵۳	Wednesday	-۱۴۵/۱۸۲	-۱۴۷/۰۰۹۷۶۴	۳۸۵۲	
۵/۶/۲۰۱۹	۵۱۴۰	۵۲۷۰	۴۹۰۱	۴۹۲۸	۹۸۹	۴۹۰۱	Monday	۲۲۲/۵۹۹۶	۲۲۴/۷۳۳۳۰.۶		۴۹۲۸
۵/۲۹/۲۰۱۹	۵۰۰۰	۵۰۹۸	۴۹۳۰	۴۹۹۰	۷۳۶	۴۹۸۱	Wednesday	۵۳/۵۱۱۷۷	۴۶/۷۰۱۵۳۸۵۳۸۱۶	۴۹۹۰	
۶/۲۴/۲۰۱۹	۵۱۵۰	۵۱۵۱	۵۰۷۰	۵۱۰۲	۱۳۷۵	۵۱۴۹	Monday	۱۰۱/۳۷۷۷	۱۰۴/۲۶۱۸۳۳۳		۵۱۰۲

طراحی وارانه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی‌فرد، کردلوئی، ابراهیمی، شاهوردیانی

۶/۲۵/۲۰۱۹	۵۱۵۵	۵۳۵۷	۵۰۹۰	۵۳۲۹	۲۰۵۱	۵۳۵۷	Tuesday	۱۱۱/۲۹۰۸	۱۰۵/۶۶۷۶۳۴۹	۵۳۲۰	
۷/۱۶/۲۰۱۹	۵۹۰۰	۵۹۰۰	۵۷۰۴	۵۷۳۷	۹۸۶	۵۷۹۰	Tuesday	۲۳۳/۰۴۷۸	۲۴۷/۵۹۴۹۸۹۱		۵۳۵۷
۸/۳۱/۲۰۱۹	۶۳۰۰	۶۳۹۰	۶۲۵۰	۶۳۰۸	۱۲۹۶	۶۲۸۰	Saturday	۶۱/۴۵۲۵	۴۳/۱۷۲۶۰۶۹۳	۶۳۰۸	
۱۰/۶/۲۰۱۹	۷۲۰۰	۷۲۰۰	۶۷۰۰	۶۹۷۱	۱۰۰۲	۶۹۵۰	Sunday	۲۱۵/۲۸۴۷	۲۲۳/۴۹۸۴۹۰۶		۶۹۷۱
۱۰/۱۳/۲۰۱۹	۷۵۰۰	۷۶۴۳	۷۴۵۳	۷۵۷۱	۷۵۱	۷۵۴۴	Sunday	۲۲۹/۰۵۰۳	۲۱۱/۴۹۴۱۱۵۱	۷۵۷۱	
۱۰/۲۲/۲۰۱۹	۷۰۸۰	۷۱۹۹	۶۸۰۳	۷۱۰۳	۹۹۴	۷۱۰۰	Tuesday	۲۱۸/۸۳۱۸	۲۲۷/۶۸۷۷۴۱۸۹		۷۱۰۳
۱۲/۱/۲۰۱۹	۶۷۹۵	۶۹۳۶	۶۷۵۳	۶۸۳۹	۹۰۰	۶۷۹۷	Sunday	-۳۰/۱۹۹۷	-۳۱/۲۰۱۹۹۵۱	۶۸۳۹	
۱۲/۳۱/۲۰۱۹	۹۱۴۴	۹۱۴۴	۸۹۰۰	۹۰۰۱	۱۵۲۲	۹۱۱۴	Tuesday	۴۷۱/۲۸۹۱	۳۱۷/۸۷۹۲۶۴۵		

استراتژی خرید و نگهداری

این استراتژی برخلاف استراتژی‌های پیشین یک استراتژی دنباله‌روی روند نبوده و معامله‌گرهایی که از این استراتژی استفاده می‌کنند، سهم‌ها را با هدف نگهداری طولانی مدت خریداری می‌کنند و بر این عقیده هستند که ارزش سهم‌ها در بلندمدت افزایش می‌یابد. دلیل بیان این استراتژی امکان مقایسه نتیجه استراتژی‌های پیشین و کارایی معامله‌های الگوریتمی در مقابل این استراتژی نسبتاً ساده است. اگر فرض کنیم که یک سهم را در ابتدای سال ۲۰۱۹ خریداری کرده و بدون پردازش خاصی آن را در پایان سال ۲۰۱۹ به فروش برسانیم، سود حاصل به ازای هر سهم ۴۴۶۸,۰ واحد می‌باشد.

$$۹۰۰۱ - ۴۵۳۳ = ۴۴۶۸$$

همچنین اگر مجدد سرمایه اولیه در ابتدای سال را ۱۰ میلیون تومان در نظر بگیریم، تعداد ۲۲۰۶۰ سهم می‌توان خرید که با فروش همین تعداد در پایان سال ۲۰۱۹ به بازدهی ۱,۴۴% - برای استراتژی خرید و نگهداری می‌رسیم که درنتیجه این استراتژی نیز برای نماد فارس ضررده خواهد بود.

جمع بندی و نتیجه‌ها

پیاده‌سازی درست معامله‌های الگوریتمی منجر به کاهش هزینه‌های معاملاتی و افزایش دقت سرمایه‌گذاران در سرمایه‌گذاری‌های خود می‌گردد. همچنین این شیوه معاملاتی به افزایش نقدینگی و کارایی بازار کمک‌زیادی می‌کند. اولین قدم برای توسعه این ابزار معاملاتی و بهره‌مندی از مزایای آن انجام تحقیق‌ها و پژوهش‌های مختلف در این زمینه و بررسی جوانب مختلف آن است تا با دانش کافی بتوان راههای پیاده‌سازی و عملی ساختن آن را کشف کرده و در راستای آن‌ها اقدام نمود.

به بیان دیگر با توجه به گسترش روزبهروز رایانه‌هاو تکنولوژی‌های وابسته و کارایی، سرعت و دقت فوق العاده آن‌هادر مقایسه با انسان، استفاده از شیوه‌های معاملاتی الکترونیک امری اجتناب‌ناپذیر است و با

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

چنین پژوهش‌های کاربردی می‌توان پیاده‌سازی این سیستم‌ها را عملی ساخت.

شایسته است بین استراتژی‌های پیاده‌سازی شده مقایسه‌ای داشته باشیم:

جدول ۱۱ - مقایسه بازدهی استراتژی‌های پیاده‌سازی شده

ردیف	استراتژی	بازده
۱	میانگین متحرک دوبل	% ۰,۸۱
۲	معاملاتی ساده	% ۱۱,۵۴-
۳	لاک پشتی	% ۵۰,۰۳
۴	میانگین متحرک سه تایی	% ۳,۶-
۵	اندیکاتور مکدی	% ۱۱۴,۹۶-
۶	خرید و نگهداری	% ۱,۴۴-

همانطور که مشاهده می‌شود تنها دو استراتژی میانگین متحرک دوبل و استراتژی لاک‌پشتی دارای بازدهی نامنفی هستند که اگر نرخ بهره را ۱۵٪ (طبق تعریف سال ۹۸ و ۹۹) در نظر بگیریم، از بین این دو استراتژی، بازدهی استراتژی میانگین متحرک دوبل نیز قابل قبول نبوده ولی میزان بازده مربوط به استراتژی لاک‌پشتی شایان توجه بوده و روی نماد مورد بررسی می‌توان از این استراتژی استفاده نمود.

طبق پژوهش انجام شده، استفاده از استراتژی‌های مختلف در امر معامله‌های الگوریتمی بسیار کمک‌کننده خواهد بود که باید جنبه‌های مختلف هر کدام بررسی شود. یکی از پرکاربردترین این استراتژی‌ها، استراتژی دنباله‌روی روند بوده که مورد استقبال بسیاری از معامله‌گران می‌باشد. این استراتژی خود به شیوه‌های مختلف و از طریق ابزارهای مختلف معاملاتی می‌تواند پیاده‌سازی شود که در پژوهش حاضر پنج نوع از آن‌ها بررسی و بر روی یکی از نمادهای بازار بورس اوراق بهادار تهران (فارس) پیاده‌سازی شد؛ اما با توجه به پیچیدگی‌های بازارهای مالی و همچنین معامله‌های الگوریتمی نتیجه‌های حاصل برای یک نماد لزوماً برای نماد دیگر صادق نبوده و نیاز به بررسی مجدد دارد اما در نهایت بنظر می‌رسد استراتژی‌های ذکر شده قابلیت پیاده‌سازی و اجرا در یک پروژه واقعی را داشته باشد که البته عوامل خارجی و غیرقابل کنترل نیز می‌توانند نتیجه‌های متفاوتی را به بار بیاورند. همچنین برخی تفاوت‌ها در دنیای واقعی نیز منجر به تفاوت در نتیجه‌ها خواهد شد.

طراحی وارائه استراتژی‌های معاملاتی مبتنی بر... / صالحی‌فرد، کردلوئی، ابراهیمی، شاهوردیانی

منابع

- (۱) امراللهی بیوکی، سعید؛ خزانه‌داری، مرتضی (۱۳۸۹)؛ "مروی بر معاملات الگوریتمی"، نشریه اقتصادی بورس؛ شماره ۹۴
- (۲) رستگار، محمدعلی؛ رحیانی، اقبال، ناهی؛ (۱۳۹۷) "استراتژی تقسیم سفارش بزرگ برای کاهش هزینه واکنش بازار و بررسی الگوی درون‌روزی میانگین واکنش بازار و حجم معاملاتی برای سهم‌های پذیرفته-شده در بورس اوراق بهادار تهران"، چهارمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، کارآفرینی و توسعه اقتصادی، تاکستان
- (۳) سیدحسینی، میرمیثم؛ احمدی، زانیار؛ (۱۳۹۳) "معامله‌های الگوریتمی سهام"، مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار
- (۴) عباسی، ابراهیم؛ پورعلیخانی، الهه؛ (۱۳۹۴) "معاملات الگوریتمی؛ ساز و کاری نوین در پیاده‌سازی معاملات در بورس اوراق بهادار"، اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت و حسابداری با رویکرد ارزش‌آفرینی، تهران
- (۵) نصیری، پیمان؛ (۱۳۹۴) "معاملات الگوریتمی و فرکانس بالا: مفاهیم و استراتژی‌ها"، چهارمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، کارآفرینی، توسعه اقتصادی، تاکستان
- (۶) هروانی، محمد؛ خلیلی عراقی، مریم؛ (۱۳۹۹) "طراحی استراتژی معاملات الگوریتمی با معرفی اندیکاتور میانگین متحرک تعديل پذیر (AMA) جهت پیش‌بینی حرکت قیمت سهام در آینده در بازار سرمایه ایران"، اولین کنفرانس بین‌المللی چالش‌ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری، ساری،
- 7) Aldridge, Irene; High-Frequency Trading- A Practical Guide to Algorithmic Strategies and Trading Systems, 2015, Wiley, 2009.
- 8) Cesari, R. Zheng, H. (2020)“Optimal Liquidation in a Mean-reverting Portfolio”,
- 9) Frino, A. Prodromou, T. Wang, G. H. Westerholm, P. J. & Zheng, H. (2017); “An empirical analysis of algorithmic trading around earnings announcements”, Pacific-Basin Finance Journal, 34-51,
- 10) Fukuma,N. Kadogawa,Y(2020). “An Overview of Algorithmic Trading in Foreign Exchange Markets and Its Impacts on Market Liquidity”, Bank of japan review, Japan,

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۶ / پائیز ۱۴۰۲

- 11) Fong, K. Y. Parwada, J. T. & Yang, J. W.(2018); “Algorithmic Trading and Mutual Fund Performance”,
- 12) Lo, A. W. Mamaysky, H. & Wang, J.(2000); “Foundations of technical analysis: Computational algorithms, statistical inference, and empirical implementation”, The journal of finance, 1002-1012,
- 13) Mukerji, P. Chung, C. Walsh, Timothy. Xiong, Bo(۲۰۱۹.); “The Impact of Algorithmic Trading in a Simulated Asset Market”, Journal of Risk and Financial Management,
- 14) Mukerji, P. Chung, C. Walsh, Timothy. Xiong, Bo.(2019); “The Impact of Algorithmic Trading in a Simulated Asset Market”, Journal of Risk and Financial Management,
- 15) Preis, T. Moat, H. S. & Stanley, H. E.(2013); “Quantifying trading behavior in financial markets using Google Trends”, Scientific reports, 1684,
- 16) Ponomarev, E.S. Oseledets, I.V. Cichocki, A.S.(2019); “Using Reinforcement Learning in the Algorithmic Trading Problem”, Journal of Communications Thechnology and Electronics, Russia,
- 17) Sunshine Profits; Algorithmic Trading; <http://www.sunshineprofits.com/gold-silver/dictionary/algorithmic-trading/>
- 18) Teixeira, L. A. & De Oliveira, A. L. I.(2010); “A method for automatic stock trading combining technical analysis and nearest neighbor classification”, Expert systems with applications, 6885-6890,

Designing and Presenting Trading Strategies Based on Algorithmic Transactions in Iran's Capital Market

Abbas Salehi Fard¹

Receipt: 08/01/2022 Acceptance: 05/06/2022 Hamid Reza Kordlouei²

Mehdi Ebrahimi Moghaddam³

Shadi Shahverdian⁴

Abstract

Algorithmic trading has a significant share in global markets. These types of transactions are also emerging in the domestic financial and capital markets. In this regard, in this study, to design and present several algorithms and trading strategies and implement and output five of the most important of these strategies using the Python programming language and compare their profitability. Has been. The study's statistical population includes all companies listed in the Iranian capital market. The sampling method is a stock selection from 30 large companies on the Tehran Stock Exchange index. The present research is applied in terms of purpose and terms of data collection, survey, and cross-sectional, in terms of subject, field, and time in terms of retrospective research. The results show that he used a different trading strategy in algorithmic trading to optimally use and compare and earn dividends of stocks traded in the future of the Iranian capital market. In the present study, five types of studies are implemented on one of the symbols of the Tehran Stock Exchange (Fars). One of the most practical strategies is to follow the trend that is welcomed by traders.

Keywords

Algorithmic Trading, Automated Trading, Trading Strategies, Capital Market, Trading Algorithms, Python

1-Department of Financial management, Shahr-e-Quds Branch, Islamic Azad University, Shahr-e-Quds, Iran. salehfarda@yahoo.com

2-Department of Financial management, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. (Corresponding Author) hamidreza.Kordlouie@gmail.com

3-Department of Accounting, Shahr-e-Quds Branch, Islamic Azad University, Shahr-e-Quds, Iran. mebrahimi061@gmail.com

4-Department of Financial management, Shahr-e-Quds Branch, Islamic Azad University, Shahr-e-Quds, Iran. shshahverdiani@gmail.com